

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

МАТЕРІАЛИ ДОПОВІДЕЙ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ

«Вплив змін клімату на онтогенез рослин»

(3-5 жовтня 2018 року)

MEGA

Canada

UHBDP

Український проект
Фонд розвитку підприємств

Миколаїв
2018

УДК 631.15

ЗНАЧИМІСТЬ РЕДЬКИ ОЛІЙНОЇ У СИДЕРАЛЬНИХ СИСТЕМАХ ЗЕМЛЕРОБСТВА

Я.Г. Цицюра

Вінницький національний аграрний університет

Сучасні біологізовані системи удобрення передбачають адекватну заміну класичних мінеральних добрив на варіанти органо-мінерального чи альтернативного органічного. Дефіцит класичних органічних добрив зумовив зниження рівня удобрення органікою, зокрема на Вінниччині, до 0,3-0,4 т/га за рекомендованого 8-10 т/га (класична схема рекомендацій). В силу цих причин індекс екологізації удобрення знизився з оптимізованого 10-15 до критичного 200-250. Зрозуміло, що необхідний пошук альтернатив органічним добривам у рамках життєдіяльності різних статевих-вікових груп тварин. Найбільш ефективним є варіант застосування сидератів. Відповідно до рекомендацій українських вчених та науково-дослідних установ до сидеральних культур відносять 26 основних культур серед яких найбільш поширені гірчиця біла, люпин, середела, редька олійна, суріпиця. Редька олійна в ряду цих культур в багатьох попередніх оцінках віднесена до стратегічних сидеральних культур багатоцільового використання.

Враховуючи важливість вивчення питання альтернативного сидерального забезпечення технологій на базі Вінницького національного аграрного університету тривалий час вивчається редька олійна впродовж 2010-2018 рр.. По результатах цього вивчення виділено наступні позитивні її риси:

- Поєднання інтенсивних ростових процесів з формуванням високих рівнів врожайності листостеблової маси, яка вже на початок фази стеблування може сягати понад 10 т/га.

- Можливість різнострокового використання. Нашими дослідженнями оцінено спектр сівби редьки олійної від ранньої весни (перша декада квітня) до пізньої осені (перша-друга декада вересня). Відповідно, встановлено можливість отримання рівнів продуктивності листостеблової маси від 5 до 12 т/га за умови навіть несприятливих гідротермічних умов вегетації (ГТК 0,430-0,720).

- Широкий інтервал схем посіву з можливістю затосування суцільного варіанту сівби (7,5-15 см міжряддя) та варіантів 45-

60 см в тому числі у складі багатокomпонентних сумішевих та рядних сумішевих композицій зі злаковими та бобовими культурами. Це дозволяє висівати редьку олійну за схемами щільних та надщільних агрофітоценозів з бінарною метою як сидерату, так і надійного протибур'янового компонентна медіатора забезпечення рівня агрофітоценотичної чистоти наступної культури. Зокрема у цьому плані нами доведена ефективність саме редьки олійної як сидеральної проміжної культури у схемах її вирощування 15-30 см ширини міжрядь з кількісною нормою висіву 1,5-3,0 млн шт./га схожих насінин, а на сильно забур'яненних варіантах 15 см з нормою 2,5-4,0 млн шт./га схожих насінин.

- Висока толерантність до ентомо- та фітопатогенів – вища, ніж у інших культур хрестоцвітої групи рекомендованих до сидерального використання.

- Позитивний вплив іммобілізованої ґрунтом листостеблової сидеральної маси редьки олійної як високобілкового компоненту з інтенсивними темпами мінералізації, що позитивно впливає на процеси накопичення органічної речовини, виконує фіто санітарну знезаражуючу функції по відношенню до ґрунтових нематод, окремих збудників хвороб рослин. Встановлено і позитивний вплив загортання у ґрунт листостеблової маси цієї культури на оптимізацію щільності оброблюваного шару ґрунту, зростанню кількості водостійких агрегатів, зниження кислотності тощо.

Отже, редька олійна, володіючи підтвердженими властивостями у ході довготривалого вивчення може бути рекомендована як базовий сидеральний компонент у технологіях біологізованого і органічного землеробства у якості як однокомпонентного вирощування, так і у складі полікомпонентних сумішок. Крім того, оцінка 12 сортів редьки олійної різного еколого-географічного походження, проведена у межах дослідного поля Вінницького НАУ засвідчила відмінності у напрямку використання сортів культури – від рекомендованого на насіння і кормові цілі до багатоваріантного – основне вирощування та сидеральне застосування. Важливим у цьому плані є, підтверджена за результатами цього вивчення, сидерально-технологічна цінність таких базових сортів української селекції як Райдуга та Журавка.

МАТЕРІАЛИ ДОПОВІДЕЙ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«Вплив змін клімату на онтогенез рослин»
(3-5 жовтня 2018 року)

Відповідальні за випуск:

канд. с.-г. наук, доцент А. В. Дробітько
канд. с.-г. наук, доцент А. В. Панфілова

Підписано до друку 01.10.2018 р. Формат 60 x 84 1/16
Папір друк. Друк офсетний. Ум. друк. арк. 15,0
Тираж 150 прим. Зам. № 110. Ціна договірна.

Надруковано у видавничому відділі Миколаївського національного
аграрного університету
54020, м. Миколаїв, вул. Георгія Гонгадзе, 9

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 4490 від 20.02.2013 р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ФАКУЛЬТЕТ АГРОТЕХНОЛОГІЙ

СЕРТИФІКАТ

УЧАСНИКА

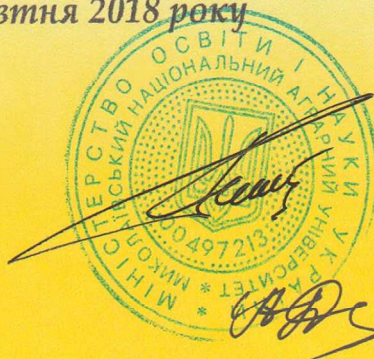
*Міжнародної науково-практичної конференції
«Вплив змін клімату на онтогенез рослин»*

ЦИЦЮРИ ЯРОСЛАВА ГРИГОРОВИЧА

3-5 жовтня 2018 року

Голова оргкомітету конференції,
ректор Миколаївського НАУ,
д-р техн. наук, професор, академік НААНУ

Заступник голови оргкомітету конференції,
декан факультету агротехнологій,
канд. с.-г. наук, доцент

В. С. Шебанін

А. В. Дробітько